



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Havenbestemmingsplannen Rotterdam

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

30 juli 2013 / rapportnummer 2731-165



1. Oordeel over het milieueffectrapport

De gemeente Rotterdam stelt nieuwe bestemmingsplannen op voor de haven- en industriegebieden Botlek/Vondelingenplaat, Europoort en Maasvlakte 1, omdat voor die gebieden deels geen bestemmingsplannen beschikbaar zijn of de vigerende bestemmingsplannen niet meer actueel zijn. De nieuwe bestemmingsplannen leggen voor het merendeel bestaande bedrijvigheid vast, maar scheppen ook het kader voor nieuwe m.e.r.¹(beoordelings)-plichtige ontwikkelingen. Daarom is de procedure van plan-m.e.r gevolgd. De ontwikkelingen die de bestemmingsplannen mogelijk maken, kunnen effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Voor de toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 is derhalve tevens een Passende beoordeling uitgevoerd.

Ter ondersteuning van de besluitvorming over de drie bestemmingsplannen is één milieueffectrapport (MER) opgesteld, inclusief een Passende beoordeling. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER en de Passende beoordeling.

Uit het MER komt goed naar voren hoe het havengebied zich in de komende tijd zal kunnen ontwikkelen en hoe dat past binnen de milieukaders die zijn vastgesteld. Het goed in beeld brengen daarvan is geen eenvoudige opgave geweest gezien de omvang van het studiegebied en de complexiteit van de effectbeoordeling. Een compliment is daarom op zijn plaats. Het MER en de bijlagen zijn helder van structuur en prettig leesbaar. De schema's en tabellen zijn inzichtelijk en functioneel.

In de Passende beoordeling is uitgebreid ingegaan op de gevolgen van de (maximale invulling van de) havenplannen voor Natura 2000-gebieden in Nederland. Er staat in dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uitgesloten, indien de maatregelen in de (ontwerp)beheerplannen en PAS-analyses voldoende robuust zijn en ook worden uitgevoerd. De Commissie wijst erop dat veel van deze maatregelen nog moeten worden getroffen en dat de werking daarvan later in de praktijk zal moeten blijken.³ Derhalve kan niet in alle Natura 2000-gebieden aantasting vooraf al volledig worden uitgesloten. Wel is de Commissie van oordeel dat in het MER en de Passende beoordeling – gezien de kwaliteit en diepgang van de stukken – alle informatie is gepresenteerd die in deze procedure van de initiatiefnemer en het bevoegde gezag redelijkerwijs kan worden verlangd.

Het eindoordeel van het toetsingsadvies is daarom dat het MER en de Passende beoordeling de essentiële informatie bevatten om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming. Zekerheidshalve wijst de Commissie op risico's in de besluitvormingsprocedure: volgens de Natuurbeschermingswet 1998 kan een plan of project pas doorgang vinden

¹ M.e.r. staat voor milieueffectrapportage.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiener.nl.

³ Nog niet voor alle Natura 2000-gebieden zijn (ontwerp)beheerplannen beschikbaar en niet alle voorgestelde maatregelen in de beheerplannen en gebiedsanalyses zijn al bewezen voldoende en effectief bij een voortduren van een te hoge depositie van stikstof.

nadat zekerheid is verkregen dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uitgesloten of de ADC-toets met succes wordt doorlopen (zie ook paragraaf 2.8 van dit advies). Deze situatie is niet uniek voor de Havenbestemmingsplannen maar doet zich voor op landelijke schaal.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Voorkeursalternatief en autonome ontwikkeling

In het MER is allereerst de bestaande situatie in het plangebied beschreven. Vervolgens is nagegaan welke ontwikkelingen zouden optreden als er geen nieuwe bestemmingsplannen zouden worden vastgesteld en de huidig aanwezige planologische ruimte zou worden benut. Daarbij is uitgegaan van een gematigde (AO ET) en een sterkere (AO GE) 'autonome' groei in het gebied. Van deze groeiscenario's zijn de milieugevolgen bepaald en zijn aanpassingen uitgevoerd vanwege overschrijding van milieunormen om ze zo realistisch te maken. Op basis van deze gegevens is een voorkeursalternatief ontwikkeld dat de gewenste toekomstige situatie aangeeft.

De milieugevolgen van het voorkeursalternatief zijn in het MER afgezet tegen de twee 'autonome' groeiscenario's. Daarbij is voor de effectbeschrijving van het voorkeursalternatief op correcte wijze van de "maximale mogelijkheden" uitgegaan.

Hoewel de vergelijking van het voorkeursalternatief met de autonome groeiscenario's interessant is, is het niet de informatie waarnaar – naar het oordeel van de Commissie – de Wet milieubeheer bij m.e.r. vraagt. Dan gaat het namelijk om een vergelijking met de bestaande situatie inclusief autonome ontwikkelingen die zeker zijn en waarover reeds concreet is besloten. Dat betreft minder nieuwe ontwikkelingen dan in de autonome groeiscenario's in het MER zijn opgenomen. Bij het hanteren van de twee autonome scenario's als referentie kan derhalve sprake zijn van een onderschatting van de milieugevolgen van het voorkeursalternatief en zullen de bestuurders geen goed beeld krijgen van de milieugevolgen van hun bestuurlijke besluitruimte.

Om die reden is in het MER op aanraden van de Commissie ook een vergelijking gemaakt van de milieugevolgen van het voorkeursalternatief ten opzichte van de bestaande situatie in het plangebied.⁴ Deze tabel is opgenomen in hoofdstuk 9 van het MER, waardoor het MER de informatie bevat die relevant is voor de bestuurders. Helaas staat deze tabel alleen in het hoofdrapport van het MER en niet in de samenvatting.

⁴ Omdat het MER al basisinformatie bevatte over de bestaande situatie is de Commissie akkoord gegaan met het hanteren van de bestaande situatie als referentie omdat het aantal ontwikkelingen waarover reeds concreet is besloten zo beperkt is dat het geen invloed heeft op de beoordeling. Bovendien sluit het aan bij de worst case benadering die in het MER wordt toegepast.

2.2 Verkeer

De deelrapporten over verkeer en nautische veiligheid zijn gedegen van opzet en inhoud. Ook zijn ze goed verwerkt in het hoofdrapport van het MER. Er is ingegaan op verkeer over de weg, het spoor en het water. De inperking van wat in de onderhavige situatie relevant is om te onderzoeken, alsook de methoden van onderzoek, zijn doordacht en goed toegelicht. Dat maakt de informatie voor een brede lezersgroep toegankelijk en begrijpelijk. Op een aantal lokale wegen neemt de verkeersintensiteit toe door het in gebruik nemen van nog niet ingevulde terreinen, maar in absolute aantallen is de belasting niet heel groot en zijn de milieueffecten beperkt. De huidige en toekomstige knelpunten op het hoofdwegennet zijn in het MER voldoende belicht.

2.3 Geluid

Ten behoeve van het MER is een uitgebreid en degelijk akoestisch onderzoek gedaan. De prognose voor de geluidemissie vanwege de nieuwe ontwikkelingen is correct en inzichtelijk uitgevoerd. De conclusie is dat er tussen het voorkeursalternatief en de groeiscenario's akoestisch geen significante verschillen optreden voor het plangebied in zijn geheel. Dat geldt zowel voor industrielawaai als geluidbelasting door verkeer. Dat laat onverlet dat er, zeker plaatselijk, relevante verschillen zullen optreden wanneer de lege kavels worden ingevuld. Dat komt toereikend in het MER naar voren waarbij ook de minimale en maximale reservering voor de geluidemissie van de kavels in beeld is gebracht. Er is een goede analyse gemaakt van hinder ten gevolge van laagfrequent geluid.

2.4 Luchtkwaliteit

Er is bij de effectbeschrijving voor luchtkwaliteit een goede, navolgbare werkwijze gebruikt, gericht op emissies en immissies van NO_x en fijnstof. Dat zijn momenteel de probleemstoffen in Nederland. Verschillen in effecten van de alternatieven zijn minimaal en op termijn worden geen normoverschrijdingen meer verwacht door generieke emissie maatregelen bij met name motorvoertuigen. Daardoor zijn de verschillen ten opzichte van de bestaande situatie ook relatief klein. De informatie over hinder door grof stof is relatief summier.

2.5 Geur

De verschillende situaties zijn voor zover mogelijk met de bovengrensbenadering⁵ uitgewerkt. Voor de effecten en vooral het reduceren/beperkt houden daarvan wordt gerefereerd aan het bestaande beleid en de uitvoering ervan. Voor dit onderwerp is deze benadering bij het maken van de bestemmingsplannen voor het Haven en Industrie Complex in het Rijnmondgebied het maximaal haalbare.

⁵ Het maximaal mogelijke aantal geuremitterende bedrijven op de verander- en ontwikkellocaties.

Het is dan wel belangrijk om te monitoren en te evalueren of het beleid goed wordt uitgevoerd en of het gewenste resultaat wordt behaald. Het onderdeel geur wordt daarom in het monitoring en evaluatieplan (MEP) meegenomen zoals het MER ook aangeeft.

2.6 Externe veiligheid

De gevolgde methodiek bij externe veiligheid is helder beschreven. Het plaatsgebonden risico is goed in beeld gebracht.

Het groepsrisico wordt in het hoofdrapport beschreven aan de hand van de locaties die voor groepsrisico relevant zijn, te weten de invloedsgebieden buiten de grens van het havengebied.

In het bijlagerapport over externe veiligheid is het groepsrisico verder uitgewerkt op basis van enkele representatieve voorbeelden van bestaande inrichtingen in het plangebied. Voor buisleidingen is uitgegaan van mogelijke tracés en representatieve stoffen als voorbeeld. In hoofdstuk 10 van betreffend Deelrapport is de analyseaanpak beschreven en een resultaat als voorbeeld gegeven in een tekstkader voor elk bestemmingsplan.

Daarmee bevat het MER Deelrapport Externe veiligheid die informatie die het mogelijk maakt de milieueffecten voor het aspect groepsrisico te beoordelen. De wijze waarop het resultaat is verkregen is navolgbaar.

2.7 Gezondheid

Ook bij gezondheid is er een duidelijke beschrijving van de gevolgde methode en een gedetailleerde uitwerking die goed navolgbaar is. Er is gekeken naar de GES-scores op basis van de milieubelastingen. De gezondheidswaarde, voor zover gerelateerd aan de relevante milieufactoren, is hiermee goed in beeld gebracht. Ook naar de beleving van de bewoners is gekeken.

De (beperkte) verschillen in de milieueffecten van de alternatieven resulteren niet in afwijkende GES-scores, maar dat is logisch, omdat de klassebreedten van de GES-scores relatief groot zijn.⁶

2.8 Natuur

De gevolgen voor de natuur zijn in beeld gebracht in een Passende beoordeling en een Deelrapport Natuur. In de Passende beoordeling is ingegaan op de gevolgen van de plannen voor de Natura 2000-gebieden in het studiegebied. In het Deelrapport Natuur wordt ingegaan op de effecten van de plannen op natuur en ecologie in algemene zin (inclusief soorten van de Rode Lijst), en op de toetsing aan de beschermingsregimes van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur.

⁶ Bijvoorbeeld bij geur staat de score 4 voor een geurblootstelling van 3-10 ge/m³. Dus zelfs een aanzienlijke verbetering van 8 naar 4 ge/m³ levert nog steeds geen lagere GES-score op.

Passende beoordeling

In de Passende beoordeling zijn eerst de storingsfactoren en het studiegebied afgebakend en is helder gemotiveerd welke factoren in de Passende beoordeling wel of niet verder worden beschouwd. Effecten ten gevolge van verstoring door licht, geluid, en windturbines en aantasting door verzuring en vermisting als gevolg van luchtemissies (verder stikstofdepositie) zijn in de Passende beoordeling nader onderzocht.

Verstoring door licht, geluid en windturbines

De Commissie acht de beoordeling van de effecten van verstoring door licht, geluid en windturbines navolgbaar gemotiveerd en correct uitgevoerd. Ten aanzien van verstoring door geluid zijn de effecten op soorten bepaald aan de hand van het toetsingscriterium van 'Reijnen&Foppen' dat uitgaat van permanente geluidbelasting (wegverkeer). Geluidsverstoring door industrie kan leiden tot piekverstoring met andere effecten dan verstoring ten gevolge van permanente geluidsbelasting. Bij gebrek aan een toetsingskader voor pieklawaai acht de Commissie het gebruik van Reijnen&Foppen terecht, met dien verstande dat de effectcontouren de worst case mogelijk niet volledig in beeld brengen. Met name voor de zeehonden op de Hinderplaat⁷ is dit een punt van aandacht.

- De Commissie adviseert door middel van monitoring na te gaan of de kwaliteit van het rustgebied beïnvloed wordt en aan te geven welke mitigerende maatregelen zo nodig ingezet kunnen worden.

Stikstofdepositie

De toename van depositie ten gevolge van de plannen bedraagt in het plangebied lokaal >50 mol N/ha/jaar, elders in de provincie Zuid-Holland 5-25 mol N/ha/jaar en de rest van Nederland 1 tot 6 mol N/ha/jaar (plaatselijk hoger).

Voor de Natura 2000-gebieden in Zuid-Holland is nagegaan in welke habitattypen en leefgebieden van soorten een overschrijding optreedt ten opzichte van de kritische depositiewaarde (KDW). Al deze habitattypen en leefgebieden van soorten zijn in de verdere effectanalyse betrokken.

Bij één Natura 2000-gebied in Zuid-Holland (Nieuwkoopse Plassen & De Haeck) zijn aanvullende mitigerende maatregelen nodig om significant negatieve effecten op habitatype "overgangs- en trilvenen - veenmosrietland" te voorkomen. Effectieve maatregelen zijn toereikend beschreven.

Het werd niet mogelijk geacht om de Natura 2000-gebieden buiten Zuid-Holland op dezelfde wijze te beoordelen als binnen de provincie. Daarom is inzicht verschaft in de relatie tussen stikstofemissies uit het plangebied en de instandhoudingsdoelstellingen voor stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Nederland. Dit is gedaan voor 45 habitattypen en 38 Natura 2000-gebieden, gericht op de habitattypen met de hoogste toename van stikstofdepositie vanuit het gezamenlijke plangebied en op habitattypen die de hoogste totale stikstofdepositie ondervinden. Dezelfde exercitie is ook uitgevoerd voor 38 soorten en 14 leefgebieden van soorten die betrokken zijn bij de instandhoudingsdoelstellingen.

Bij de effectbeoordeling zijn de specifieke milieukenmerken en omstandigheden betrokken waaronder bufferend vermogen van de bodem, dynamiek en gebiedsbeheer.

⁷ Zie pagina 62 van de Passende beoordeling.

In een nadere effectbeoordeling is gekeken naar de maatregelen die in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) zijn ontwikkeld en in de beheerplannen van de betreffende gebieden worden opgenomen. Gesteld wordt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uitgesloten, indien de maatregelen in de (ontwerp)beheerplannen en PAS-analyses voldoende robuust zijn en ook worden uitgevoerd, ondanks de toename van stikstofdepositie door de havenplannen.

Als reactie daarop tekent de Commissie aan dat, nu op dit moment aan deze voorwaarden nog niet volledig is voldaan⁸, niet in alle Natura 2000-gebieden aantasting vooraf volledig kan worden uitgesloten. Dit knelt vooral in grote gebieden (zoals de Veluwe), waar habitattypen of leefgebieden van soorten over een grote oppervlak in ongunstige condities verkeren en maatregelen over grote oppervlakten in overleg met verschillende grondeigenaren zouden moeten worden ingezet.⁹

De conclusie van de Commissie is dat in de Passende beoordeling met bijlagen een grote hoeveelheid relevante en concrete informatie is samengevat. Deze informatie geeft – op het detailniveau van een Passende beoordeling voor plannen – een goed beeld van de maximaal te verwachten nieuwe depositie, de mogelijke effecten die kunnen optreden, de ernst ervan en van de maatregelen die mogelijk zijn om die effecten te ondervangen. Nu op de effecten van de havenplannen en alternatieven (binnen de doelstellingen van de initiatiefnemer om ontwikkelingen binnen het havengebied mogelijk te maken) in het MER en de Passende beoordeling goed is ingegaan, is de milieu-informatie gepresenteerd die in deze procedure van de initiatiefnemer en het bevoegde gezag redelijkerwijs kan worden verlangd.

Omdat echter volgens de Natuurbeschermingswet 1998 een plan of project pas doorgang kan vinden nadat zekerheid is verkregen dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uitgesloten of de ADC-toets¹⁰ met succes is doorlopen, zullen er in de besluitvormingsprocedure wel risico's aanwezig zijn.

Deelrapport natuur

De Commissie acht de gevolgen van de gezamenlijke plannen voor natuur/ecologie in algemene zin duidelijk beschreven. De toetsing van de plannen aan de beschermingsregimes van Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en overige planologisch beschermde gebieden acht de Commissie correct uitgevoerd.

Het MER gaat niet expliciet in op de gevolgen van ruimtebeslag voor de landelijke staat van instandhouding van meeuwen¹¹ maar in de ontwerp-bestemmingsplannen is handhaving van voldoende broedgelegenheid geborgd.

⁸ Nog niet voor alle Natura 2000-gebieden zijn (ontwerp)beheerplannen beschikbaar en niet alle voorgestelde maatregelen in de beheerplannen en gebiedsanalyses zijn al bewezen effectief.

⁹ Voorbeelden hiervan zijn habitattypen 4030 droge heiden en Leefgebied Bos van arme zandgronden op de Veluwe.

¹⁰ A: zijn er Alternatieve oplossingen?

D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?

C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹¹ In Maasvlakte 1 broedt ruim 6% van de landelijke populatie Kleine Mantelmeeuwen. De EU-lidstaten hebben ingevolge de Vogelrichtlijn de verplichting om de inheemse vogelsoorten op het gewenste gunstige niveau te houden.

2.9 Overige milieuaspecten

Voor de overige milieuaspecten sluit het oordeel van de Commissie aan bij haar algemene oordeel over het MER in die zin dat ze zorgvuldig zijn uitgewerkt.

Windenergie

In het Convenant realisatie Windenergie in de Rotterdamse havens (2009) en de Nota Wervelender (2010) is sprake van meer windturbines dan nu in het MER zijn onderzocht en in de bestemmingsplannen mogelijk worden gemaakt. De gemeente heeft aangegeven dat hiervoor later een aparte procedure zal volgen. De Commissie kan zich vinden in deze opzet, omdat daarmee de windturbineplannen in samenhang kunnen worden bekeken.

Het MER bevat een duidelijk overzicht van de nu voorliggende plannen voor windenergie in het plangebied. Bij de effectbeschrijving voor windenergie is ingegaan op geluid, veiligheid en natuur (vogelslachtoffers). Landschappelijke inpassing en slagschaduw zijn weinig of niet onderzocht. Gezien de ligging van de windturbines in een industriële omgeving is dat voor dit plan-MER acceptabel.

- De Commissie adviseert in de nog komende project-m.e.r.'s meer aandacht aan de landschappelijke inpassing te besteden aangezien dit voor sommige woonkernen van belang zal zijn.

2.10 Proces

Vanwege de complexiteit en omvang van het plangebied heeft de Commissie in het kader van een pilot procesgericht adviseren op meer momenten in het proces geadviseerd om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de kwaliteit van het MER: zie bijlage 1 voor meer informatie. Het voorliggende advies is opgesteld op basis van de definitieve versies van het MER en de bijlagerapporten. De rapporten worden openbaar tegelijk met het uitbrengen van het advies. Het bevoegde gezag heeft de Commissie niet verzocht zienswijzen over het MER in haar advies te betrekken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Burgemeester en Wethouders gemeente Rotterdam

Bevoegd gezag: Gemeenteraad Rotterdam

Besluit: vaststellen van bestemmingsplannen

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C21.1, C25, D11.3, D21.1, D22.2, D25.1-4
plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: De bestemmingsplannen zullen voor een groot deel bestaande bedrijvigheid vastleggen maar ook kaders scheppen voor nieuwe m.e.r. (beoordelings)-plichtige ontwikkelingen.

Bijzonderheden:

De gemeente Rotterdam heeft na de fase reikwijdte en detailniveau de m.e.r.-procedures voor Havenbestemmingsplannen Maasvlakte 1 (projectnummer 2592), Europoort (projectnummer 2528) en Botlek Vondelingenplaat (projectnummer 2356) samengevoegd in één procedure met één integraal MER. (De Commissie had destijds over alle drie projecten een advies uitgebracht over de notities Reikwijdte en Detailniveau.)

In het kader van de pilot 'procesgericht adviseren' heeft de Commissie in de zomer van 2012 gereflecteerd op de gekozen methodiek voor het MER. Dit is gedaan aan de hand van een presentatie en discussies met de betrokken ambtenaren van de gemeente Rotterdam, het Havenbedrijf en de DCMR Milieudienst Rijnmond op 7 mei 2012 en 10 juli 2012.

Vervolgens heeft de Commissie in december 2012 een concept-MER beoordeeld en geadviseerd enkele punten te verbeteren of aan te vullen, onder meer met betrekking tot: de referentiesituatie, het groepsrisico, windenergie en natuur (Passende beoordeling). Daarna heeft de gemeente de Commissie de definitieve rapporten voorgelegd ter toetsing. Het voorliggende toetsingsadvies is opgesteld op basis van de definitieve versies van het MER en de bijlage-rapporten. De rapporten zijn openbaar bij het uitbrengen van het advies.

Procedurele gegevens:

- Botlek-Vondelingenplaat (2356)

aankondiging start procedure in weekblad De Echo van: 2 december 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 24 november 2009

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 8 februari 2010

- Europoort (2528)

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 13 april 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 15 april 2011 t/m 26 mei 2011

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 10 februari 2011

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 22 juni 2011

- Maasvlakte 1 (2592)

aankondiging start procedure: 9 november 2011

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 11 november 2011 tot en met 22 december 2011

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 28 september 2011
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 17 januari 2012

- Havenbestemmingsplannen

aanvraag toetsingsadvies over concept-MER: 30 november 2012

aanvraag toetsingsadvies over definitieve MER: 17 juni 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 30 juli 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

mw. ir C.J.M. Anzion

dhr. ir P. van der Boom

dhr. ir R. Geerts

dhr. ing. B. Peters

mw. drs J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

mw. drs J. Siedsma en mw drs. M. van Eck (secretaris)

dhr. ing. R.L. Vogel

dhr. drs G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Hoofdrapport, Royal Haskoning DHV, Arcadis, november 2012 / mei 2013
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Samenvatting, Royal Haskoning DHV, Arcadis, november 2012
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Kaartenbijlage, Royal Haskoning DHV, november 2012 / mei 2013
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Geluid, Royal Haskoning DHV, november 2012 / mei 2013

- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Externe Veiligheid, Royal Haskoning DHV, november 2012 / mei 2013
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Bodem, Royal Haskoning DHV, november 2012
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Verkeer, Royal Haskoning DHV, november 2012
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Lucht, Royal Haskoning DHV, november 2012 / mei 2013
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Water, Royal Haskoning DHV, november 2012
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Landschap & Recreatie, Royal Haskoning DHV, november 2012
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Natuur, Royal Haskoning DHV, Arcadis, november 2012 / mei 2013
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Geur, Royal Haskoning DHV, november 2012 / mei 2013
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Gezondheid, Royal Haskoning DHV, november 2012 / mei 2013
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Licht, Royal Haskoning DHV, november 2012
- Milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Deelrapport Nautische Veiligheid, Royal Haskoning DHV, november 2012
- Passende beoordeling Havenbestemmingsplannen, Royal Haskoning DHV, Arcadis, november 2012 / mei 2013
- Passende beoordeling Havenbestemmingsplannen Bijlage Habitattypen- en Overschrijdingskaarten, Royal Haskoning DHV, Arcadis, november 2012 / mei 2013
- Passende beoordeling Havenbestemmingsplannen Bijlage Effectbeoordeling Stikstofdepositie, Royal Haskoning DHV, Arcadis, Vertegaal Ecologisch advies en onderzoek, Goderie Ecologisch Advies BV, november 2012 / mei 2013
- (Concept-)ontwerp Bestemmingsplan Maasvlakte 1, Gemeente Rotterdam – Stadsontwikkeling en Havenbedrijf Rotterdam N.V., 28 november 2012 / 14 juni 2013
- (Concept-)ontwerp Bestemmingsplan Botlek-Vondelingenplaat, Gemeente Rotterdam – Stadsontwikkeling en Havenbedrijf Rotterdam N.V., 28 november 2012 / 14 juni 2013
- (Concept-)ontwerp Bestemmingsplan Europoort en Landtong, Gemeente Rotterdam – Stadsontwikkeling en Havenbedrijf Rotterdam N.V., (28 november 2012) 14 juni 2013
- Groepsrisicoverantwoording, versie november 2012/ 17 juni 2013, Maasvlakte 1,
- Groepsrisicoverantwoording, versie november 2012 / 17 juni 2013, Botlek / Vondelingenplaat
- Groepsrisicoverantwoording, versie november 2012 / 17 juni 2013, Europoort en Landtong
- Plankaart Maasvlakte 1, Gemeente Rotterdam –Stadsontwikkeling en Havenbedrijf Rotterdam N.V., 23 november 2012 / 14 juni 2013
- Plankaart Botlek-Vondelingenplaat, Gemeente Rotterdam–Stadsontwikkeling en Havenbedrijf Rotterdam N.V., 19 november 2012 / 14 juni 2013
- Plankaart Europoort en Landtong, Gemeente Rotterdam–Stadsontwikkeling en Havenbedrijf Rotterdam N.V., 19 november 2012 / 14 juni 2013

- Rapport bepaling invloedsgebied groepsrisico, Provincie Zuid-Holland, juli 2008
- Raamwerk Monitoring en Evaluatie Programma, MER Havenbestemmingsplannen, DCMR Milieudienst Rijnmond, 12 juni 2013
- Ontwerpbesluiten Veiligheidscontour: Botlek-Vondelingenplaat, Europoort en Landtong, Maasvlakte 1 en Maasvlakte 2,
- Risicoberekening bedrijven haven industrieel complex (HIC) Rotterdam, voor groepsrisicoverantwoording bestemmingsplannen Botlek-Vondelingenplaat, Europoort en Maasvlakte 1 Rotterdam, DCMR Milieudienst Rijnmond, 31 mei 2013
- Risicoberekening hogedruk aardgasleidingen haven industrieel complex Rotterdam, voor groepsrisicoverantwoording bestemmingsplannen Botlek-vondelingenplaat, Europoort en Maasvlakte 1 Rotterdam, DCMR milieudienst Rijnmond, 31 mei 2013
- Risicoberekening transport van vloeibare brandstoffen K1, K2 en K3 door ondergrondse buisleidingen in het havenindustrieel complex Rotterdam, voor groepsrisicoverantwoording bestemmingsplannen Botlek-Vondelingenplaat, Europoort en Maasvlakte 1 Rotterdam, DCMR milieudienst Rijnmond, 31 mei 2013
- Projectplan maatregelen groepsrisicoverantwoording bestemmingsplannen HIC, programmafinanciering 2013, DCMR milieudienst Rijnmond

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via het bevoegde gezag ontvangen ter verwerking in haar toetsingsadvies.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Havenbestemmingsplannen Rotterdam

ISBN: 978-90-421-3663-2



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

